

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

A6-0075/2009

19.2.2009

SPRAWOZDANIE

w sprawie polityki spójności: inwestowanie w realną gospodarkę
(2009/2009(INI))

Komisja Rozwoju Regionalnego

Sprawozdawca: Evgeni Kirilov

PR_INI

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	8

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie polityki spójności: inwestowanie w realną gospodarkę (2009/2009(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 listopada 2008 r. zatytułowany „Europejski plan naprawy gospodarczej” (COM(2008)0800),
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 grudnia 2008 r. zatytułowany „Polityka spójności: inwestowanie w realną gospodarkę (COM(2008)0876),
 - uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 14 listopada 2008 r. pt.: „Regiony 2020 – ocena przyszłych wyzwań dla regionów UE” (SEC(2008)2868),
 - uwzględniając konkluzje prezydencji Rady Europejskiej w Brukseli z dni 11-12 grudnia 2008r.,
 - uwzględniając wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w odniesieniu do niektórych przepisów w zakresie zarządzania finansowego (COM(2008)0803),
 - w sprawie wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1081/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego w celu rozszerzenia rodzajów kosztów kwalifikujących się do objęcia dofinansowaniem z EFS (COM(2008)0813),
 - uwzględniając wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w odniesieniu do kwalifikowalności efektywności energetycznej i inwestycji w energię odnawialną w budownictwie mieszkaniowym (COM(2008)0838),
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A6-0075/2009),
- A. mając na uwadze, że gospodarka europejska odczuwa skutki ogólnoświatowego kryzysu finansowego oraz najpoważniejszego spowolnienia gospodarki o największym zasięgu od 60 lat,
- B. mając na uwadze, że polityka spójności UE wnosi istotny wkład do europejskiego planu naprawy gospodarczej i stanowi największe źródło inwestycji UE w realną gospodarkę, udzielając ukierunkowanej pomocy w zakresie określania priorytetowych potrzeb i obszarów o potencjale rozwojowym zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym,

- C. mając na uwadze, że ponad 65% łącznych środków przyznanych w ramach polityki spójności UE na okres 2007-2013 stanowi ważne narzędzie „przeznaczone” do inwestycji w cztery priorytetowe obszary odnowionej strategii lizbońskiej Unii na rzecz wzrostu i zatrudnienia, a mianowicie w ludzi, przedsiębiorstwa, infrastrukturę i energię oraz badania i innowacje; mając również na uwadze, że inwestycje te mają zasadnicze znaczenie w celu skutecznego zareagowania na obecny kryzys finansowy;
- D. mając na uwadze, że powodzenie łagodzenia skutków spowolnienia gospodarczego zależy od chęci państw członkowskich i regionów do szybkiej realizacji celów ich programów,
1. z prawdziwym zadowoleniem przyjmuje przyjęcie europejskiego planu naprawy gospodarczej nakreślającego skoordynowane działania państw członkowskich i Komisji na rzecz opanowania kryzysu gospodarczego; uważa, że plan ten oparty jest na zasadzie solidarności i sprawiedliwości społecznej i nie powinien być sprzeczny ze strategią lizbońską, a także że zaproponowane w nim środki przyczynią się do głębszych i długofalowych reform strukturalnych;
 2. jest zdania, że polityka spójności UE jako polityka mająca na celu zagwarantowanie wzrostu gospodarczego i rozwoju społecznego oraz prawdziwe pobudzenie gospodarki w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej może wnieść ważny wkład w pokonanie obecnego kryzysu finansowego i wysiłki na rzecz naprawy sytuacji w państwach członkowskich i regionach, łącznie z tymi, w których występują stałe ograniczenia;
 3. podkreśla, że fundusze strukturalne to skuteczne narzędzia, przeznaczone do pomocy regionom w gospodarczej i społecznej restrukturyzacji, a więc do wdrażania działań podejmowanych w ramach czterech priorytetowych obszarów omawianego planu w celu pobudzenia gospodarki, oraz popiera nadanie pierwszeństwa ich stosowaniu przed prowadzeniem pospiesznych prac nad nowymi narzędziami ekonomicznymi; zauważa, że działania te stanowią uzupełnienie inicjatyw podejmowanych na szczeblu krajowym; uważa, że z powodu znacznego obciążenia budżetów krajowych należy przyspieszyć wykorzystywanie funduszy i interwencje w zakresie polityki spójności UE, tak aby na czas pobudzić gospodarkę i udzielić wsparcia w szczególności osobom dotkniętym kryzysem;
 4. z zadowoleniem wita wnioski legislacyjne Komisji powstałe równoległe do europejskiego planu naprawy gospodarczej oraz jako jego uzupełnienie w celu poprawienia trzech spośród obowiązujących rozporządzeń w sprawie funduszy strukturalnych na okres 2007-2013 (rozporządzeń (WE) nr 1083/2006, 1080/2006 oraz 1081/2006); w pełni popiera zaproponowane zmiany mające na celu poprawę przepływu środków oraz płynności w państwach członkowskich, ułatwienie korzystania z instrumentów inżynierii finansowej, zwiększenie możliwości wspierania inwestycji w wydajność energetyczną i energię ze źródeł odnawialnych w mieszkalnictwie, a także zwiększenie elastyczności funduszy strukturalnych w celu przystosowania ich do potrzeb nadzwyczajnej sytuacji gospodarczej w perspektywie długofalowej;
 5. zwraca się do Komisji o dokładne monitorowanie środków ekonomicznych podejmowanych przez państwa członkowskie, tak aby zagwarantować, że środki te nie naruszają konkurencji na wolnym rynku oraz norm społecznych stanowiących zasadnicze

filary integracji europejskiej od chwili powstania UE, a także wdrażania wymogów prawodawstwa Wspólnoty w zakresie środowiska i ochrony klimatu;

6. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zagwarantowanie, że środki przyjęte w celu przyspieszenia, uproszczenia i uelastycznienia wdrażania funduszy strukturalnych i funduszy spójności nie ograniczą odpowiedzialności państw członkowskich za monitorowanie wdrażania tych funduszy;
7. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie przez Komisję grupy ekspertów („grupy zadaniowej ds. uproszczenia”) pracującej nad dalszym ewentualnym uproszczeniem procedur dotyczących wdrażania funduszy strukturalnych; z niecierpliwością oczekuje dalszych wniosków Komisji dotyczących uproszczenia, przewidzianych na początek 2009 r.;
8. apeluje do państw członkowskich i regionów o zagwarantowanie pełnego stosowania zasady partnerstwa określonej w art. 11 ogólnego rozporządzenia w sprawie funduszy strukturalnych (rozporządzenie (WE) nr 1083/2006) oraz stosowania się do wymogu pełnego angażowania partnerów;
9. podkreśla ważną rolę, jaką organizacje skupiające zwykłych obywateli, organizacje pozarządowe oraz realna gospodarka odgrywają w promowaniu spójności i integracji społecznej, szczególnie w czasie kryzysu gospodarczego; wzywa Komisję do zagwarantowania, że wszelkie uproszczenie funkcjonowania funduszy strukturalnych zmniejszy obciążenie administracyjne takich organizacji;
10. jest szczególnie zaniepokojony asymetrycznym geograficznym rozkładem skutków kryzysu na terytorium Europy oraz jego większym wpływem na państwa członkowskie, w których poziom życia jest już i tak niższy niż średnia UE; wzywa Komisję oraz państwa członkowskie do odpowiedniego uwzględnienia celu spójności terytorialnej przy planowaniu i wdrażaniu konkretnych środków na rzecz walki z kryzysem gospodarczym; zwraca się w szczególności do Komisji o zapewnienie właściwej równowagi geograficznej przy przedstawianiu spisu konkretnych przedsięwzięć, o których przeprowadzenie wystąpiła Rada Europejska, aby wzmocnić inwestycje w infrastrukturę i wydajność energetyczną;
11. uważa, że środki, takie jak elastyczność i przyspieszenie płatności, korzystanie z płatności ryczałtowych i ryczałtowych stawek, pobudzą i przyspieszą wdrażanie polityki, zwłaszcza w sektorach infrastruktury, energetyki i ochrony środowiska oraz realizację projektów w ramach EFS; uważa, że w tym względzie Komisja powinna zapewnić państwom członkowskim wyraźne wskazówki; ubolewa jednak, że nie uwzględniono innych ważnych środków, takich jak wnioski w sprawie faktycznego i natychmiastowego zwiększenia płynności na miejscu, poprzez interweniowanie w większym stopniu w płatności okresowe w nadchodzących latach;
12. z zadowoleniem przyjmuje zaproponowane przez Komisję zwiększenie kwot zaliczek w celu ułatwienia realizacji projektów poprzez zapewnienie zasobów finansowych na wczesnym etapie realizacji projektu i zmniejszenie tym samym potrzeby zaciągania pożyczek bankowych; wzywa jednak banki i instytucje finansowe do pełnego korzystania z przyznanych im instrumentów w celu utrzymania i wspierania kredytów dla podmiotów

prowadzących działalność gospodarczą oraz obniżenia głównych stóp procentowych dla kredytobiorców;

13. wyraźnie podkreśla pozytywną rolę, jaką polityka spójności może odegrać w kwestii wzmocnienia solidarności i przywrócenia zaufania poprzez wprowadzenie środków na rzecz inwestycji publicznych w celu zwiększenia popytu wewnętrznego;
14. wzywa państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne do zabezpieczenia wkładu własnego, czego wymagają przepisy dotyczące współfinansowania, w celu całkowitego wykorzystania funduszy przyznanych w ramach funduszy strukturalnych;
15. podkreśla znaczenie środków z zakresu wspierania osób przedsiębiorstw, a przede wszystkim zatrudnienia przyjmowanych z myślą o udanej naprawie gospodarczej; wzywa do podjęcia zdecydowanego działania na rzecz wsparcia popytu w gospodarce oraz środków wspomagających małe i średnie przedsiębiorstwa oraz władze lokalne i regionalne w celu utrzymania spójności i zabezpieczenia głównych przedsięwzięć w zakresie inwestycji i infrastruktury; wzywa państwa członkowskie do powszechnego korzystania z funduszy strukturalnych w celu gwarantowania tworzenia miejsc pracy, wspierania małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), przedsiębiorczości i szkoleń zawodowych;
16. z zadowoleniem przyjmuje propozycję, zgodnie z którą inwestycje w wydajność energetyczną i stosowanie energii ze źródeł odnawialnych w sektorze budownictwa mieszkaniowego powinny kwalifikować się do finansowania z EFRR w całej UE; wzywa państwa członkowskie i regiony do pełnego korzystania z tej nowej możliwości i odpowiedniego dostosowania programów operacyjnych w celu zwiększenia wysiłków na drodze do zrównoważonego rozwoju oraz do inwestowania w infrastrukturę i innowacje przyjazne dla środowiska; ogólnie podkreśla znaczenie inwestowania w infrastrukturę energetyczną, które uwidoczniło się na przykład podczas niedawnego kryzysu gazowego;
17. zachęca państwa członkowskie do zbadania synergii między finansowaniem w ramach polityki spójności a innymi źródłami finansowania przez Wspólnotę (TEN-T, TEN-E, siódmym ramowym programem badań naukowych i rozwoju technologicznego, programem ramowym na rzecz konkurencyjności i innowacji), jak również finansowania udzielanego przez Europejski Bank Inwestycyjny i Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju); wzywa państwa członkowskie do uproszczenia i usprawnienia dostępu do możliwości, jakie oferują finansowe instrumenty JESSICA, JASMINE i JEREMIE, aby zachęcać do częstszego korzystania z nich małe i średnie przedsiębiorstwa oraz zainteresowanych beneficjentów;
18. zachęca Komisję do opracowania instrumentów na rzecz poprawy przepływu środków pieniężnych, do zwiększenia pomocy technicznej świadczonej państwom członkowskim oraz wymiany najlepszych praktyk między regionami w celu poprawy jakości projektów i skuteczności ich wdrażania; podkreśla znaczenie programu JASPERS na etapie przygotowywania projektów; wzywa Komisję, aby w razie potrzeby wspierała państwa członkowskie przy dokonywaniu przeglądu programów operacyjnych; podkreśla jednak potrzebę natychmiastowego upowszechnienia wśród władz lokalnych i regionalnych informacji na temat tych zmian;

19. uważa zatwierdzenie przez Komisję ugruntowanych systemów zarządzania i kontroli za zasadnicze dla przyspieszenia realizacji programów i wzywa państwa członkowskie do możliwie najszybszego zakończenia procesu informowania Komisji;
20. podkreśla znaczenie edukacji i szkolenia dla zagwarantowania długotrwałej naprawy gospodarki; ponadto domaga się uaktualnienia środków dostępnych w ramach EFS zarówno pod względem zapewnienia większej dostępności zasobów, jak i osiągnięcia wyższego poziomu elastyczności;
21. wzywa Komisję do opracowania odpowiednich szczegółowych kryteriów i norm ścisłego monitorowania i ciągłej oceny skuteczności planów naprawczych na poziomie krajowym i regionalnym, w szczególności w odniesieniu do zgodności z wymogami w zakresie przejrzystości; apeluje o przeprowadzenie w 2010 r. oceny skuteczności reform wprowadzonych po przyjęciu zmienionych rozporządzeń dotyczących funduszy strukturalnych w celu dokonania dalszej poprawy wydajności tych środków, a także dokonania analizy przyczyn problemów i opóźnień we wdrażaniu reform; apeluje do Komisji o uwzględnienie tych uwag we wnioskach dotyczących następnej tury programów w ramach funduszy strukturalnych;
22. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz państwom członkowskim.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	12.2.2009
Wynik głosowania końcowego	+: 43 -: 0 0: 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Emmanouil Angelakas, Stavros Arnautakis, Elspeth Attwooll, Rolf Berend, Victor Boștinăru, Wolfgang Bulfon, Giorgio Carollo, Bairbre de Brún, Gerardo Galeote, Iratxe García Pérez, Monica Giuntini, Ambroise Guellec, Pedro Guerreiro, Gábor Harangozó, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Mieczysław Edmund Janowski, Gisela Kallenbach, Evgeni Kirilov, Miloš Koterec, Constanze Angela Krehl, Florencio Luque Aguilar, Jamila Madeira, Iosif Matula, Miroslav Mikolášik, Jan Olbrycht, Maria Petre, Markus Pieper, Giovanni Robusti, Wojciech Roszkowski, Bernard Soulage, Catherine Stihler, Margie Sudre, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Emanuel Jardim Fernandes, Stanisław Jałowiecki, Zita Pleštinská, Samuli Pohjamo, Christa Prets, Flaviu Călin Rus, Richard Seeber, László Surján, Iuliu Winkler
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Wolf Klinz, Sepp Kusstatscher, Toine Manders